

**UCHWAŁA NR XLI/366/21
RADY MIEJSKIEJ W SZUBINIE**

z dnia 30 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Szubin na lata 2022-2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) oraz art. 17 ust.2 pkt 4, art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876 i 2369, z 2021r. poz.794, poz.803 i 1981) w związku z art.6 ust.1 i ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021r. poz.1249) oraz uchwały nr LII/413/14 Rady Miejskiej w Szubinie z dnia 28 października 2014r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Szubin na lata 2014-2025, uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Szubin na lata 2022-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szubina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2022 roku.

Przewodnicząca Rady

Anna Kijowska

Załącznik do uchwały Nr XLI/366/21
Rady Miejskiej w Szubinie
z dnia 30 grudnia 2021 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2022-2025

Szubin, grudzień 2021

SPIS TREŚCI	Str.
I. WSTĘP	3
II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	4
III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	5
1. Definicja przemocy w rodzinie.	5
2. Formy i skutki przemocy w rodzinie.	6
3. Fazy przemocy w rodzinie	6
IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SZUBIN	7
V. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH	10
VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	12
VII. ADRESACI PROGRAMU I TERMIN REALIZACJI	13
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU	13
IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	14

I. WSTĘP

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Szubinie dla gminy Szubin na lata 2022-2025 przez Radę Miejską w Szubinie, to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Głównym celem niniejszego Programu jest określenie działań jakie Gmina Szubin będzie podejmować w kolejnych latach w celu realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tematyka przemocy w rodzinie jest wyjątkowo wrażliwa ze względu na dotkliwe konsekwencje jakie za sobą niesie i które w dalszym życiu mogą rzutować na funkcjonowanie na wielu płaszczyznach.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest powinnością wielu podmiotów: organów władzy publicznej, instytucji pomocowych jak również zwykłych obywateli, którzy winni reagować wobec krzywdy wyrządzonej drugiemu człowiekowi.

Przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny. Od lat osoby pracujące w tym obszarze starają się wypracować na etapie ustawodawczym procedury umożliwiające skuteczną i realną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje do tego powołane na niższych szczeblach.

W ostatnich latach możemy zaobserwować szereg pozytywnych zmian, które umożliwiają stanowczą i konkretną walkę z przemocą domową. Dowodem na to są coraz częściej stosowane środki zapobiegawcze w postaci prokuratorskiego zakazu zbliżania się do ofiary przemocy, nakaz opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy czy orzekanie sądowej eksmisji sprawcy przemocy.

Ponadto w 2020r. w życie weszła zmiana ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o policji, zawierająca nowe uregulowania prawne dotyczące prawa policjanta - wobec osób cywilnych, a żołnierza Żandarmerii Wojskowej - wobec żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową - do zatrzymania oraz wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Te wszystkie rozwiązania dążą do tego, aby osoby doznające przemocy domowej mogły poczuć, że prawo stoi po ich stronie, a walka ze sprawcą przemocy może zakończyć się sukcesem i zmianą dotychczasowego życia na lepsze.

Przemoc w rodzinie w wielu środowiskach nadal traktowana jest jako temat wstydlivy i upokarzający. Zadaniem służb społecznych jest, aby dostępność informacji oraz profesjonalnie przygotowana i prowadzona profilaktyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie, uzmysławiała osobom pokrzywdzonym, że istnieje wiele instytucji pomocowych wyspecjalizowanych do pracy zarówno z ofiarą jak i sprawcą przemocy w rodzinie. Społeczeństwo świadome swoich praw walczy o ich przestrzeganie i poszanowanie.

W związku z tym niezbędna jest współpraca i interdyscyplinarność wielu podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a uchwalony Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Szubin na lata 2022-2025, ma pomóc w realizacji tego zadania i przyczynić się do stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego poniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 2009, Nr 114 poz. 946)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021r. poz. 1249)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876 ze zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r. Nr 209 poz.1245).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz.821 ze zm.).
- Uchwała nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021.
- Uchwała nr 1/39/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 stycznia 2021r. w sprawie przyjęcia „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021 – 2026”
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Szubin na lata 2014-2025 (Uchwała nr LII/13/14 Rady Miejskiej w Szubinie z dnia 28 października 2014r.)

III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Definicja przemocy w rodzinie.

Pod pojęciem przemoc rozumie się wymierzone i celowe zachowania mające na celu wyrządzenie szkody drugiej osobie. Jest to intencjonalne użycie przewagi i siły, które narusza porządek moralny.

Literatura dotycząca problematyki przemocy jest bardzo bogata, dlatego można spotkać wiele definicji przemocy w rodzinie. Jedną z nich jest przemoc definiowana w art 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r., która mówi o tym, że jest to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych - w rozumieniu art. 115§ 11 kodeksu karnego, oraz innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących –”, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Nawiązując do wyższego w prawnym rozumieniu przemoc, nie dotyczy tylko członków rodziny, ale również tych, którzy pozostają z sobą w relacji zależności poprzez wspólne zamieszkanie.

Swoją definicję przemocy określa również Światowa Organizacja Zdrowia, która formułuje definicję przemocy zgodnie, z którą jest to „celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu, lub przeciwko grupie, lub społeczeństwu, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie i śmierć, ból fizyczny, zaburzenie rozwoju lub deprawację”.

W tym momencie warto wspomnieć o propozycji nowelizacji istniejącej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która pojawiła się pod koniec września 2021r. Proponowana nowelizacja zakłada zastąpienie definicji przemocy w rodzinie definicją przemocy domowej. Zdaniem wielu osób obecnie stosowane nazewnictwo stygmatyzuje rodzinę, wskazując jakoby tylko rodzina była środowiskiem, w którym dochodzi do aktów przemocy.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania.
Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą.
Działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej.
Osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych.

2. Formy i skutki przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest problemem, który może dotknąć każdego człowieka. W tym przypadku nie ma znaczenia wiek, poziom wykształcenia, pozycja zawodowa czy wykonywany zawód. Przejawy złego traktowania człowieka przynoszą cierpienie i niosą za sobą konsekwencje czasami na całe życie.

Najczęściej spotykanymi formami przemocy jest:

Przemoc fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała. Jest to stosowanie przymusu związane z użyciem przewagi fizycznej osoby stosującej przemoc.

Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby. Wiąże się z poniżaniem i upokarzaniem. Jest to świadome działanie sprawcy przemocy mające na celu dręczenie swojej ofiary i doprowadzenie jej do złej kondycji psychicznej.

Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

Przemoc seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić.

Przemoc ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Niezaspokajanie podstawowych potrzeb egzystencjalnych oraz świadome nieudzielanie pomocy w sytuacjach trudnych, w potrzebne. O zaniedbaniu mówimy zazwyczaj w kontekście dzieci, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych-zależnych od osoby drugiej z uwagi na wiek i choroby.

FORMY PRZEMOCY	SKUTKI PRZEMOCY
Fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> • Uszkodzenia ciała – urazy, rany, złamania. • Zespół stresu pourazowego. • Zaburzenia psychosomatyczne. • Narastające poczucie lęku i bezradności. • Zaburzenia snu. • Napady paniki.
Psychiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Zniszczenie poczucia własnej wartości i mocy sprawczej. • Ciągły lęk, stres, bezsenność. • Choroby psychosomatyczne.
Seksualna	<ul style="list-style-type: none"> • Kojarzenie aktu seksualnego z cierpieniem i bólem. • Utrata poczucia godności i własnej wartości. • Odczuwanie „odrazy” do własnego ciała. • Obrażenia fizyczne.
Ekonomiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Brak środków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb. • Odczuwanie głodu. • Brak możliwości regulowania opłat. • Uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej.
Zaniedbywanie	<ul style="list-style-type: none"> • Pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia. • Brak dbałości o higienę.

3. Fazy przemocy w rodzinie.

W 1979 roku psycholog Leonore W. Walker w swojej książce „Przemoc wobec kobiet”, przedstawiła wyniki badań kobiet, które doznały przemocy i opisała pewne cykliczne pojawiające się w ich związkach zdarzenia. Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy.

- **Faza pierwsza, narastającego napięcia.** Cechą charakterystyczną dla tej fazy jest pojawianie się coraz częściej sytuacji konfliktowych oraz towarzyszące temu stopniowy wzrost napięcia, który odczuwają domownicy. Osobę stosującą przemoc drażnią wszyscy i wszystko, a zwykle błahostki życia codziennego są pretekstem do nieuzasadnionych awantur i agresywnego zachowania. W tej

fazie osoba stosująca przemoc może sięgać coraz częściej po używki i alkohol.

Domownicy w powyższej sytuacji starają się „zejść z drogi” sprawcy przemocy, unikają kontaktu, często przepraszają i biorą na siebie odpowiedzialność za agresywne zachowanie drugiej strony.

- **Faza druga ostrej przemocy.** W tej fazie napięcie, które czuł w sobie sprawca przemocy znajduje upust poprzez wybuch gniewu, wpadanie w nieuzasadniony szał. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, grożenie bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.

W tej fazie ofiary decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

- **Faza trzecia, miodowego miesiąca.** Jest to faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnicę poprawy. Sprawca przemocy zdaje sobie sprawę, że przekroczył wszystkie granice i może doprowadzić do odejścia bliskiej mu osoby, stara się więc wpłynąć na zachowanie drugiej strony poprzez przeprosiny, obietnice poprawy swojego zachowania, danie sobie jeszcze jednej szansy.

Dzięki takiemu zachowaniu osoba doznająca przemocy wierzy, że przemoc była tylko incydem. Życie znowu staje się piękne i odczuwane jest pozorne poczucie szczęścia. Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia. Ta faza ma niezwykle wpływ na osobę doznającą przemocy, ponieważ powstaje u niej złudne poczucie nadziei, że sprawca się zmieni, co powoduje, że udaje się zapomnieć o koszmarze dwóch pozostałych faz. W tym momencie często osoby, które zdecydowały się wejść na prawną drogę walki z przemocą wycofują składne wcześniej w sądzie pozwu i złożone zawiadomienia na policji.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SZUBIN

Zjawisku przemocy w rodzinie w ostatnich latach poświęca się coraz więcej czasu czego są przykładem są ostatnie prace legislacyjne zmierzające do zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zainteresowanie tą tematyką odzwierciedla się również w licznie prowadzonych przez różne instytucje statystykach. Sporządzane dane pozwalają zweryfikować osiągnięcie zakładanych celów, a ich interpretacja określa obszar, który wymaga jeszcze pracy i szczególnego zainteresowania.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Szubin została opracowana na podstawie danych statystycznych zebranych przez Zespół Interdyscyplinarny, którego obsługą administracyjno-techniczną zajmuje się Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie oraz Komisariat Policji w Szubinie.

Tabela nr 1. Ilość rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”.

Dane statystyczne			
Rok	2018	2019	2020
Ilość	56	78	50

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie.

Z podanych danych statystycznych wynika, że rok 2019 zapisał się jako ten z najwyższą jak do tej pory liczbą złożonych procedur Niebieskiej Karty. Prawie 50% wzrost w 2019r. liczby Niebieskich Kart może interpretować na dwa różne sposoby: pierwszy, który zakłada wzrost świadomości społecznej w zakresie przysługujących osobie pokrzywdzonej praw umożliwiających walkę z przemocą domową oraz jej otwartość

na działania pomocowe, oraz drugi sposób zakładający po prostu wzrost i nasilenie się przemocy domowej. Bazując jednak na wiedzy Zespołu i grup roboczych nabytej ze spotkań z osobami pokrzywdzonymi i ze sprawcami przemocy domowej można założyć, że bardziej trafna wydaje się pierwsza interpretacja.

Osoby doznające przemocy domowej na spotkaniach grup roboczych jasno deklarują, że szeroko prowadzona profilaktyka z zakresu przemocy domowej oraz jasny przekaz informacji o prawach osób dotkniętych przemocą domową powoduje, że osoby te czują się na tyle silne, aby podjąć walkę z przemocą domową poprzez wezwanie interwencji policji czy właśnie założenie procedury Niebieskiej Karty.

Tabela nr 2. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty” w Gminie Szubin.

Dane statystyczne			
Wskaźniki	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Policja	46	72	45
MGOPS	6	6	5
Oświata	3	2	0
GKRPA	1	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie.

Jak wynika z powyższych danych instytucją najczęściej wszczynającą procedurę Niebieskich Kart jest Policja, która ze względu na zakres swoich zadań i prowadzone interwencje domowe jako pierwsza ma styczność z przemocą w rodzinie. W dalszej kolejności są jednostki organizacyjne pomocy społecznej i oświata. Od dwóch lat instytucjami nie wszczynającymi procedury Niebieskich Kart była ochrona zdrowia i GKRPA.

Tabela nr 3. Ilość zakończonych procedur Niebieskie Karty z podziałem na powody.

Dane statystyczne			
Wskaźniki	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Ogólna ilość	43	35	48
Norma prawna: § 18.1.1 RM ws. „Niebieskie Karty”.	33	24	40
Norma prawna: § 18.1.2 RM ws. „Niebieskie Karty”.	10	11	8

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie.

Analizując liczbę zakończonych procedur trzeba pamiętać, że są to również procedury przechodzące z poprzednich lat, ale kończone w roku bieżącym. Jak wynika z powyższej tabeli zdecydowana większość procedur „Niebieskie Karty” zamykana jest zgodnie z § 18.1.1 Rozporządzenia Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” tj. *ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy*.

Drugą przesłanką do zakończenia procedury NK zgodnie z § 18.1.1 Rozporządzenia Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” jest *rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań*. Brak zasadności podejmowania działań może zostać stwierdzony w razie wstąpienia wszelkiego rodzaju formalnych przeszkód do prowadzenia procedury oraz ustalenia, że w danej

rodzinie nie dochodziło do konfliktu.

Tabela nr 4. Liczba wszczętych procedur z podziałem na płeć

Dane statystyczne			
Wskaźniki	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart, w których osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że ofiarą przemocy w rodzinie był mężczyzna.	3	15	7
Liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart, w których osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że ofiarą przemocy w rodzinie był kobieta.	48	60	38

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie.

Na podstawie danych zebranych przez Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie można zauważyć, że od lat nie zmienia się tendencja związana z płcią osoby doznającej przemocy. W dalszym ciągu zdecydowanie częściej potencjalną ofiarą przemocy domowej jest kobieta, która doświadcza jej od swojego męża/partnera. Natomiast w przypadku mężczyzn, którzy są dotknięci przemocą domową sprawcą zazwyczaj okazuje się dorosłe dziecko, które stosuje przemoc względem swojego ojca.

Tabela nr 5. Liczba wszczętych procedur w stosunku do dzieci.

Dane statystyczne			
Wskaźniki	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart, w których osobą wobec, której istnieje podejrzenie, że ofiarą przemocy w rodzinie był dziecko.	5	3	5

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie.

Dane zawierające informacje dotyczące procedury Niebieskich Kart, które toczą się w stosunku do dzieci są tymi, które szczególnie niepokoją członków grupy roboczej. Zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, działania przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. A jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie są rodzice działania wobec dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 KK.

Na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej nie zaprasza się dziecka.

Tabela nr 6. Liczba interwencji domowych na terenie gminy i miasta Szubin

Dane statystyczne			
Wskaźniki	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba interwencji domowych.	446	420	433
Liczba interwencji domowych, który sprawca został zatrzymany i przewieziony do wytrzeźwienia.	31	43	32

Źródło: Komisariat Policji w Szubinie

Analizując dane Komisariatu Policji w Szubinie dotyczące odnotowanej liczby interwencji domowych trudno doszukać się jednoznacznej tendencji z racji tego, że wyniki z zestawionych lat były porównywalne.

Tabela nr 7. Liczba prowadzonych spraw o znęcanie się nad rodziną przez Komisariat Policji w Szubinie.

Dane statystyczne			
Wskaźniki	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba wszczętych postępowań z art 207 kk.	20	36	26
Liczba umorzonych postępowań z art 207 kk.	15	25	19
Liczba postępowań z art 207 kk, w wyniku, których został sporządzony akt oskarżenia.	5	11	7

Źródło: Komisariat Policji w Szubinie

Odnosząc się natomiast do danych dotyczących spraw karnych prowadzonych w związku ze znęcaniem się nad rodziną możemy domniemać, że szeroko prowadzona profilaktyka w obszarze przemocy domowej i dostępność do zagadnień dotyczącej tej sfery, łącznie z pomocą psychologiczną i prawną, zaowocowała większą świadomością przysługujących ofiarom przemocy domowej praw.

V. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH

Ustawodawca zobowiązał wójtów, burmistrzów i prezydentów miast do powołania Zespołu Interdyscyplinarnych. Zadaniem własnym gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który ma zawierać:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie został powołany na mocy Zarządzenia nr 0050.1.30.2016 Burmistrza Szubina z dnia 17 lutego 2016r. i obecnie po rezygnacji w grudniu 2020r. przedstawiciela pomocy społecznej z uwagi na zmianę miejsca zatrudnienia, funkcjonuje w siedmioosobowym składzie tj. po jednym z przedstawicieli organizacji pozarządowych, jednostki pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz kurator sądowy.

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego określa art 9b, pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i należą do nich m.in.

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół tworzy grupy robocze. Skład grupy roboczej nie różni się znacząco od składu Zespołu. Są to przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,

policii, oświaty, ochrony zdrowia, jak również kuratorzy sądowi, przedstawicie innych podmiotów oraz specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania grupy roboczej określa art 9a, pkt 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i należą do nich:

- opracowywanie i realizacja pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Działalność Zespołu oprócz najbardziej rozpowszechnionej i znanej procedury Niebieskiej Karty to również szereg innych zdań i działań realizowanych w środowisku.

Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy proponuje bezpłatną pomoc prawną oraz psychologiczną realizowaną przez specjalistów działających przy MGOPS w Szubinie. Z każdym rokiem coraz więcej osób, którzy pozostają w zainteresowaniu Zespołu z uwagi na prowadzoną procedurę NK w rodzinie, kierowanych jest do Nakielskiego Ośrodka Terapii Uzależnień „Koliber” w Szubinie. Rodziny mogą tam znaleźć pomoc z zakresu uzależnienia m.in. od alkoholu jak również pomoc z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Działalność Zespołu oprócz prowadzenia najbardziej rozpowszechnionej i znanej procedury Niebieskich Kart to również szereg innych zdań i działań realizowanych w środowisku.

W 2018 roku Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Szubin na lata 2016-2018 wyszedł z inicjatywą rozpropagowania funkcjonowania „Skrzynek Korczakowskich” w szkołach podstawowych na terenie Gminy Szubin. Projekt „Skrzynki Korczakowskie” powstał z myślą o dzieciach, które wychowując się w rodzinie, gdzie występuje przemoc domowa w sposób pośredni lub bezpośredni narażone są na cierpienie ze strony osób dorosłych. Skrzydki mają za zadanie umożliwić dzieciom przez napisanie listu ujawnienie swoich emocji oraz skierowanie prośby o pomoc i interwencje w ich środowisku rodzinnym.

W kolejnym 2019 roku tutejszy Zespół przeprowadził akcję edukacyjną dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym „Jesteś rodzicem - bądź odpowiedzialny”. Jej celem było wzmocnienie świadomości rodziców w zakresie sprawowanej opieki nad dzieckiem oraz wykazywanie prawidłowych postaw opiekuńczo-wychowawczych z naciskiem na reagowanie na krzywdę wobec najmłodszych.

W 2020r. z uwagi na pandemię koronawirusa w Polsce i na świecie, działalność Zespołu została ograniczona do prowadzenia procedury Niebieskich Kart. Z uwagi na panujące obostrzenia i restrykcje związane z Covid-19 organizacja przedsięwzięć profilaktycznych była znacznie utrudniona.

Natomiast w bieżącym 2021r roku Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Szubin na lata 2019-2021 i światowej kampanii 16 Dni działań przeciwko przemocy, przeprowadził kampanię edukacyjno – informacyjną pod nazwą „Pełni moc-y bez przemocy”. W ramach kampanii na terenie gminy Szubin zostały dystrybuowane materiały z kampanii „Reaguj na przemoc” mające na celu rozpowszechnianie informacji o zjawisku przemocy domowej i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, uświadamianie osób doznających przemocy o ich prawach oraz wskazanie podmiotów i instytucji udzielających wsparcia w przypadku występowania przemocy w rodzinie.

Ponadto tut. Zespół mając na uwadze jak ważną i integralną częścią pracy wszystkich służb

pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest podnoszenie kwalifikacji, przez ostatnie lata organizował szkolenia dla osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. pracowników socjalnych, dzielnicowych, asystentów rodziny, pedagogów, kuratorów sądowych oraz pielęgniarek.

VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Cel główny programu: Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmniejszenie zjawiska przemocy i zwiększenie skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.			
Cele szczegółowe	Działania	Proponowani realizatorzy	Przewidywane efekty i wskaźniki
Prowadzenie szeroko rozumianej profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	* udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym, rozpowszechnianie ulotek dotyczących zjawiska przemocy domowej,	* Zespół Interdyscyplinarny, * MGOPS * Szkoły, * Grupy wsparcia	* zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar, świadków i sprawców przemocy w rodzinie, ilość rozpowszechnionych informatorów, publikacji
Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie.	* promowanie zajęć edukacyjno-wychowawczych oraz wspieranie szkolnych programów profilaktyki przeciwko przemocy w rodzinie. * wsparcie prawne i psychologiczne dla ofiar przemocy,	* Zespół Interdyscyplinarny, * Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, * Szkoły, * Policja	* zwiększenie świadomości przysługujących praw dla rodzin, w których występuje przemoc. Ilość zorganizowanych kampanii społecznych
Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	* podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. * gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy terapeutyczno-korekcyjne wobec sprawców przemocy domowej.	* Zespół Interdyscyplinarny, * Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, * Szkoły, * Policja, * GKRPA, * Służba zdrowia * Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Szubinie * PCPR	* zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, Ilość posiedzeń grup roboczych i posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, Liczba interwencji w środowiskach. Liczba uczestników biorących i kończących udział w programach edukacyjno-korekcyjnych
Zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	* organizowanie szkoleń i konferencji dla służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w tym m.in.: członków zespołu interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, asystentów rodziny,	*Zespół Interdyscyplinarny, *Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	* profesjonalne wyedukowanie osób pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie, liczba przeszkolonych osób.

VII. ADRESACI PROGRAMU I TERMIN REALIZACJI

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Szubin, a w szczególności:

- osoby doznające przemocy,
- osoby stosujące przemoc,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy,
- przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych i powołanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy.

Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Szubin realizowany będzie w latach 2022-2025.

VIII. ZASOBY I FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizatorem Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Szubin na lata 2022-2025 będzie Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie, który swoje zadania będzie wypełniał przy współpracy m.in:

- Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szubinie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szubinie,
- Policji,
- placówek oświatowych – przedszkoli i szkół,
- innych instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących cele i zadania zawarte w Programie.

Efektywna realizacja Programu wymagać będzie spójnych działań i współpracy instytucji i służb koordynowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Szubinie.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Szubin na lata 2022-2025 będą środki własne oraz środki finansowe przeznaczone na realizowanie zadań Gminnego Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla gminy Szubin na rok 2022 i lata późniejsze oraz środki zaplanowane w budżecie MGOPS w rozdziale 85205. Mogą to być również środki finansowe pozyskane z zewnątrz np. w ramach projektów.

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym w Szubinie. Monitoring umożliwi analizę realizowanych działań oraz pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań. Niniejsze informacje umożliwią szersze rozeznanie potrzeb jednocześnie wskazując kierunek na rozwijanie programów w przyszłości. Monitoring odbywać będzie się w oparciu o sprawozdawczość jego realizatorów.

Z realizacji Programu Burmistrz będzie składał Radzie Miejskiej w Szubinie roczne sprawozdania w terminie do 31 marca.

Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy dla gminy Szubin pozwoli na pobudzenie do aktywności instytucji, które działają w obszarze pomocy społecznej oraz instytucji

działających na rzecz osób pokrzywdzonych przemocą. Wierzimy, iż mimo skali zjawiska codzienne zaangażowanie podmiotów działających na rzecz osób i rodzin pozwoli na osiągnięcie celów zawartych w Programie.

Szubin, 9.12.2021r.

Opracowała:

Dominika Naliwajska

Renata Michalak

Uzasadnienie

Realizacja zadań dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy. Głównym zadaniem wynikającym z treści ustawy jest opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych. Realizacja powyższych zadań w gminie Szubin odbywała się w oparciu o program przyjęty uchwałą. W związku z tym, iż upłynął okres realizacji zadań określonych w programie niezbędne jest przyjęcie do realizacji nowego programu, którego głównym celem jest stworzenie jednolitego profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych, bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

Środki na realizację zadań programu zaplanowano w budżecie MGOPS w Szubinie w rozdziale 85205. Projekt Programu został omówiony z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Szubinie i uzyskał pełną akceptację.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Szubin na lata 2022-2025 jest w pełni uzasadnione.

DN/MR

Przewodnicząca Rady

Anna Kijowska